

Győri Ítéltábla

Mf.V.30.002/2020/7/I.

A Győri Ítéltábla dr. Bakosi Zoltán ügyvéd (Helység2/5,) által képviselt **Felperes1** (cím2. sz. alatti lakos) **I. rendű** és **Felperes2** (cím2. sz. alatti lakos) **II. rendű felpereseknek** - dr. Tordai Ildikó (Helység4,.) ügyvéd által képviselt **Kft1.** (Helység1.) **alperes** ellen munkaviszony megszüntetésének jogellenessége iránt indított perében a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2020. január 9. napján kelt 2.M.19/2019/39. szám alatti ítéletével szemben az I. rendű felperes által 45. sorszám alatt, az alperes által 44. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

részítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletét részben megváltoztatja, alperes kötelezését I.r. felperes vonatkozásában a kártérítés jogcímen megítélt összeg tekintetében 3.342.846 (hárommillió-háromszáznegyvenkettőezer-nyolcszáznegyvenhat) forintra emeli fel, az I.r. felperes által külön felhívásra az államnak fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 82.286 (nyolcvankettőezer-kettőszáznyolcvanhat) forintra szállítja le, az alperes által az államnak külön felhívásra fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 718.970 (hétszáztizennolcezer-kilencszázhetven) forintra emeli fel, egyebekben az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyja.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. felperesnek 73.700 (hetvenháromezer-hétszáz) forint másodfokú perköltséget, míg II.r. felperesnek 100.000 (egyszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítéltábla kötelezi az I.r. felperest, hogy külön felhívásra az állam javára fizessen meg 109.714 (egyszázkilencezer-hétszáztizennégy) forint feljegyzett fellebbezési illetéket, továbbá az alperest, hogy külön felhívásra az állam javára fizessen meg 1.563.428 (egymillió-ötszázhatvanháromezer-négyszázhuszonnyolc) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

A részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást vette figyelembe ítélezése alapjául az alábbiak szerint.

[1] Az I. rendű felperes 2007. július 1. napján létesített munkaviszonyt alperessel ipari tevékenységet folytató részegység vezetői munkakörben, majd 2010. február 11. napjától ügyvezető igazgató munkakört látott el. A munkaköri leírása szerint munkáltatói jogokat gyakorolt az alperes elsőszámú felelős vezetőjeként. A II. rendű felperes 2007. július 1. napján létesített az alperessel munkaviszonyt gazdasági ügyintéző munkakörben. A felperesek munkaszerződése és az annak mellékletét képező tájékoztatás nem tartalmazta, hogy ki gyakorolja a felperesek felett a munkáltatói jogkört. A felperesek munkaszerződéseinek módosítására 2008. évben és 2010. évben került sor, alapvetően a havi munkabér változása miatt, mely munkaszerződés-módosításokat C.D.M munkáltatóként írta alá.

[2] 2017. tavaszán az angol tulajdonos I. rendű felperes kérése alapján arra adott engedélyt az I. rendű felperesnek, hogy a trafóállomáshoz töltésként kis mennyiségű tiszta termőföldet szállítson a saját ingatlanáról az alperesi területre.

[3] 2017. évben a felperesek a lakóházuk melletti osztatlan közös tulajdonukat képező épület lebontásából származó építési törmeléket szállítottak az alperes Gyár 2. számú telephelyére. A szállítások az alperes járművével történtek, erről szállítólevelek kerültek kiállításra, a szállításokat az alperes alkalmazásában álló gépkocsivezető végezte. A hulladék lerakásához az alperes tulajdonát képező markológép használatára is sor került. A szállítások 2017. június 19. napja és július 1. napja között történtek, megközelítőleg 300 tonna építési anyag került elszállításra. A szállítások megtörténtekor a cég tulajdonosai Angliában tartózkodtak. C.D.M. tulajdonos 2017. augusztus 1-jén és 2-án tartózkodott Helység1-en az alperesi telephelyen, tartózkodása idején közeli megvizsgálta az I. rendű felperes által a telephelyre szállított építési törmeléket, mellyel kapcsolatban kifogásokat nem jelzett a felperesek felé.

[4] C.D.M 2017. augusztusában az alperes telephelyén folytatott szemlét követően közölte, hogy T.P lesz az alperes ügyvezetője és az I. rendű felperes augusztus hónapot követően az egyes projektekért, valamint a cég különböző szakmai kiállításokon való megjelenéséért lesz felelős.

[5] A II. rendű felperes az építésanyag elszállításában és lerakásában, valamint a tulajdonossal való kommunikációban nem vett részt.

[6] Az alperes 2017. szeptember 13. napján vizsgálatot rendelt el, és a felpereseket felfüggesztette a munkavégzés alól egy hónap időtartamra. 2017. szeptember 26. napján a tulajdonos megbízásából a Kft2. helyszíni szemlét tartott abból a célból, hogy szakvéleményt adjon arra vonatkozóan, hogy az építési törmelék tartalmaz-e veszélyes anyagot. A helyszíni szemle alkalmával a szakértő megállapította, hogy az I. rendű felperes által beszállított építési anyag azbeszt tartalmú tetőfedő hullámpala törmeléket is tartalmaz, ami veszélyes hulladéknak minősül. A szakvéleményt a szakértő 2017. szeptember 29. napján foglalta írásba.

[7] Az alperes 2017. szeptember 26. napján kelt azonnali hatályú felmondással megszüntette a felperesek munkaviszonyát 2017. szeptember 30. napjával. A felmondás

indokolása szerint alperes tudomására jutott, hogy a felperesek a cég eszközeit engedély nélkül használták a veszélyes anyag szállítására, melynek egy részét egy erre szakosodott munkabiztonsági szakember azbesztként azonosította, mely az alperes Gyár 2. számú területén került lerakásra.

[8] A II. rendű felperessel közölt azonnali hatályú felmondás tartalmazta továbbá, hogy a II. rendű felperes tudomása nélkül fentiek nem történhettek meg.

[9] Az azonnali hatályú felmondásokat az alperes részéről C.D.M és P.M tulajdonosi minőségben írták alá.

[10] Az alperesi cég ügyvezetőjének személyében változás történt, a cégnyilvántartás adatai alapján T.P 2017. szeptember 26-tól önálló képviselési joggal rendelkező ügyvezető, míg I.r. felperes 2010. február 11-től 2017. szeptember 30-ig látta el az ügyvezetői feladatokat.

[11] Az alperes 2017. december 6-án levélben hívta fel a felpereseket, hogy a C.M. által 2017. augusztus 1. és 2. napján észlelt, az alperesi telephelyen általuk lerakott földet - melyről később megállapítást nyert, hogy veszélyes hulladékkal szennyezett -, 2017. december 31. napjáig szállítsák el.

[12] A felperesek kereseti kérelmükben annak megállapítását kérték, hogy az alperes által a felperesekkel közölt azonnali hatályú felmondások a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 78. § (1) és (2) bekezdésébe ütközőek, ezért jogellenesek. Az I. rendű felperes tekintetében személyi alapbére és 55 nap felmondási idő figyelembe vételével 4.714.270 forint kártérítés, továbbá 3 havi végkielégítés és ezen összegek után 2017. szeptember 30. napjától járó törvényes kamatok, míg II. rendű felperes tekintetében 720.000 forint személyi alapbére figyelembe vételével 12 hónapra járó elmaradt jövedelem címén kártérítés, továbbá 3 havi végkielégítés és ezen összegek után 2007. szeptember 30. napjától járó törvényes kamatok megfizetésére kérte kötelezni alperest.

[13] A felperesek álláspontja szerint az alperes által közölt azonnali hatályú felmondás mindkét felperes vonatkozásában jogellenes, mert a felmondások indoka nem valós, nem okszerű, továbbá az azonnali hatályú felmondás jogának gyakorlásával alperes elkésett. 2017. nyarán a felperesek látogatást tettek a tulajdonosoknál Angliában, ahol C.M. személyesen érdeklődött a helyszínen készült fotókról, majd a 2017. augusztus 1. és 2. napján az alperesi telephelyen tartott helyszíni szemlén a tulajdonos meggyőződhetett körülményekről.

[14] A felperesek hivatkoztak arra, hogy az azonnali hatályú felmondások nem a munkáltatói jogkör gyakorlójától származnak. Előadták, az alperes felperesekkel nem közölte, hogy felettük ki gyakorolja a munkáltatói jogokat, a felperesek csupán sejtették, hogy a tulajdonos gyakorolja a munkáltatói jogkört. A felmondásokat P.M nem volt jogosult aláírni, amennyiben az alperes állítása szerint a munkáltatói jogok gyakorlója C.M. volt. C.M. nem ügyvezetőként, hanem tulajdonosként írta alá a felmondást, holott munkáltatói jogkörét nyilvánvalóan nem a tagi, hanem a menedzseri jogviszonya folytán gyakorolhatta volna.

[15] A felperesek álláspontja szerint az alperes felmondásának indokolása nem okszerű, mivel egy esetleges szennyezés eltakarítható a területről, tekintettel arra, hogy alperes előadása szerint tetőfedéshez használt hullámpalát talált a földben. A felperesek álláspontja szerint ezek a hullámpala darabok kizárólag az alperes belső telephelyéről származó töltésből kerülhettek a helyszínre, mivel az I. rendű felperes által a lakóhelyéről kihordott termőföld minden szennyeződéstől mentes volt.

[16] A II. rendű felperes vonatkozásában alperes nem bizonyította, nem is valószínűsítette, hogy a felmondás indokai valósak, mert az állítólagos veszélyes hulladék alperesi ingatlanon való elhelyezésében II. rendű felperes nem vállalt szerepet.

[17] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy az I. rendű felperes valóban kért engedélyt a tulajdonostól 2017. tavaszán arra, hogy saját érdekében a gyár területére földet szállítson, azonban kis mennyiségű és tiszta föld szállítására kért és kapott engedélyt. Az alperes utólag szerzett tudomást arról, hogy a transzformátorállomás megfelelő működéséhez nem volt szükség a föld feltöltésére. A szállítások 2017. nyarán valóban megtörténtek, és a szállítólevelek tanúsága szerint az alperes tulajdonában lévő teherautó 535 kilométert tett meg a szállítások során és a felperesek 336,6 tonna építési törmelékot szállítottak az alperesi területre.

[18] A tulajdonos 2017. szeptember 13. napján rendelt el vizsgálatot, amikortól kezdődően egy hónap időtartamra felfüggesztette a felpereseket a munkavégzés alól. A 2017. szeptember 26-án tartott helyszíni szemle alapján megállapította a tulajdonos, hogy az építési, bontási törmelék azbeszt tartalmú tetőfedő hullámpala törmelékot tartalmaz. Mivel a felperesek veszélyes hulladékot helyeztek el, a tudomásszerzés időpontja 2017. szeptember 26. napja volt, ezért az azonnali hatályú felmondás mindkét felperes vonatkozásában jogszerű. A felperesek a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségüket szegték meg azzal, hogy a munkáltató telephelyére, annak tudomása nélkül veszélyes hulladékot helyeztek el, és ezzel a munkáltatónak jelentős kárt okoztak. A felperesek nem az Mt. 6. § (2) bekezdése szerint jártak el a jogok gyakorlása és kötelezettségek teljesítése során, valamint a jóhiszeműség és tisztesség elvét figyelmen kívül hagyták. Az alperes tulajdonosait megtévesztve az alperes szállítóeszköze felhasználásával és az alperes munkavállalója közreműködésével azbesztet tartalmazó építési törmelék helyeztek el az alperes telephelyén, ezzel az Mt. 8. § (1) bekezdésében foglaltakat megsértették.

[19] Az alperes álláspontja szerint mind a munkaviszony létesítése, mind megszüntetése kapcsán a munkáltatói jogkört C.M. ügyvezető gyakorolta. Mindkét felperes valamennyi munkaszerződés módosítását ügyvezetőként írta alá. A felperesek 2007. óta fennálló munkaviszonyát érintő döntések sorozata nyilvánvalóvá tette számukra a munkáltatói jogkör gyakorlójának személyét. A felperesek felmondását mindkét tulajdonos azért írta alá, hogy kifejezésre juttassa azt, hogy a munkaviszony megszüntetését célzó elhatározás a tulajdonosok egységes döntése. A felperesek munkaviszonya megszüntetését eredményező azonnali hatályú felmondás a társasági jog szabályainak megfelelő írásbeli jognyilatkozat is, taggyűlési határozat, melyet a társaság tagjai a polgári jog diszpozitív rendelkezéseivel összhangban jogszerűen alkottak meg. Az alperes csatolta C.M. magyar és angol nyelvű nyilatkozatát arról, hogy mint munkáltatói jogkör gyakorlója korábbi eljárását jóváhagyja. Az

utólagos jóváhagyást tartalmazó jognyilatkozat megtételére nincs törvényi határidő, így az a bírósági eljárás során is megtehető.

[20] Az elsőfokú bíróság részítéltevel kötelezte alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek tizenöt napon belül 3.300.000 forint kártérítést, és ezen összeg után 2017. szeptember 30. napjától a kifizetés napjáig járó évi 0,9 % kamatot, 5.400.000 ezer forint végkielégítést, 150.000 forint perköltséget, továbbá a II. rendű felperesnek tizenöt napon belül 8.640.000 forint kártérítést és ezen összeg után 2017. szeptember 30. napjától a kifizetés napjáig járó 0,9% kamatot, 2.160.000 forint végkielégítést és 200.000 forint perköltséget. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság a jogellenesség jogkövetkezményei iránti keresetet elutasította. Kötelezte az I. rendű felperest, hogy fizessen meg 84.856 forint eljárási illetéket, továbbá kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 716.400 forint eljárási illetéket.

[21] Részítéletének indokolása szerint a munkaviszony azonnali hatállyal az Mt. 78. § (2) bekezdésében meghatározott határidőn belül szüntethető meg. Az elsőfokú bíróság a perben elsődlegesen azt vizsgálta, hogy az alperes a törvényben meghatározott szubjektív határidő megtartásával szüntette-e meg a felperesek munkaviszonyát. Az elsőfokú bíróság kifejtette, a tizenöt napos határidő szubjektív jellege azt jelenti, hogy az azonnali hatályú felmondás okáról történt tudomásszerzéssel nyílik meg a felmondás joga. A munkáltató a felmondás alapjául szolgáló kötelezettségszegésről akkor szerez tudomást, ha ismeri a kötelezettségszegéssel érintett munkavállaló személyét, vétkességét és a kötelezettségszegés súlyát. Az azonnali hatályú felmondás határidejének szubjektív jellegéből az is következik, hogy a jogosultnak az alapos és megnyugtató ismeretek megszerzéséhez szükséges intézkedéseket a kötelezettségszegés gyanújának felmerülését követően haladéktalanul meg kell tennie. Amennyiben a munkáltató a szükséges intézkedéseket nem kellő időben teszi meg, nem hivatkozhat arra, hogy az előírt határidőben élt az azonnali hatályú felmondási jogával. Az alperesnek tehát a lehető legrövidebb időn belül meg kellett győződnie a felperesek kötelezettségszegésének körülményeiről. A szállítólevelek szerint a perbeli szállítások július 1-én befejeződtek, ezért amennyiben a felperesek kötelezettségszegést követtek el, ezen időponttól számított tizenöt napon belül volt lehetősége alperesnek az azonnali hatályú felmondás jogának gyakorlására. Az alperes bizonyíthatta, hogy ezen időponttól eltérő időpontban jutott minden olyan információ birtokába, melynek alapján meg tudta állapítani a szállítások megtörténtének tényét, valamint azt, hogy a felperesek jogellenesen használták a szállításokra alperes szállítóeszközét, továbbá, hogy veszélyes anyagot szállítottak az alperes telephelyére. A tulajdonos 2017. augusztus elején Magyarországon tartózkodott és az alperesi telephelyen járva észlelte a törmelék lerakását. A tulajdonos a helyszíni tájékozódást követően semmilyen intézkedést nem tett annak érdekében, hogy olyan információk birtokába juthasson, amelyek ismeretében tisztázható, hogy a felperesek veszélyes anyagot helyeztek-e el a telephelyre. A tulajdonos szeptemberi szemrevételezése és intézkedése a vizsgálat indokolatlan elhúzódását eredményezte. Az augusztusi szemlét követően és abban az időpontban, amikor a tulajdonos a szállításokról tudomást szerzett, az alperesnek haladéktalanul meg kellett volna kezdenie az ügy kivizsgálását. Az alperes haladéktalan intézkedési kötelezettsége tekintetében nem lehet jelentősége annak, hogy a tulajdonos külföldön tartózkodott, továbbá az ügyvezető személyében történt változásnak sem. Az azonnali hatályú felmondásra nyitva álló szubjektív határidő anyagi jogi határidő, ezért a határidő elmulasztása tekintetében kimentésnek nincs helye, a kötelezettségszegés gyanújának kivizsgálása érdekében tett haladéktalan intézkedéseket azonban alperes nem bizonyította. A tulajdonos augusztusi magyarországi látogatása során az alperesi telephely megsejmlélése alapján abban a helyzetben volt, hogy a

szükséges intézkedéseket tegye, megkezdje annak vizsgálatát, hogy a felperesek veszélyes anyagot helyeztek-e el a telephelyen. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a tudomásszerzés időpontja tekintetében nem volt jelentősége a szeptember 29-i szakvéleménynek, mivel a kötelezettségszegés gyanúja nem ekkor merült fel. Utalt arra is, amennyiben a tulajdonos is csupán a szakvélemény ismeretében tudja azt eldönteni, hogy a törmelék veszélyes anyagot tartalmaz, úgy a felperesektől sem volt elvárható, hogy szemrevételezés alapján állapítsák meg, hogy az általuk szállított építési törmelék veszélyes anyagot tartalmaz.

[22] A II. rendű felperessel közölt azonnali hatályú felmondás tekintetében az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az - a szubjektív határidő fent részletezett elmulasztásán túl - azért is jogellenes, mert az azonnali hatályú felmondás nem a munkáltatói jogkör gyakorlójától származik. A munkáltatói jogokat a mindenkori ügyvezető gyakorolta, aki a munkaviszony megszüntetésekor T.P volt. C.M. a felperesekkel közölt azonnali hatályú felmondásban tulajdonosként, P.M társtulajdonosként jegyezte magát.

[23] Az elsőfokú bíróság a jogellenesség jogkövetkezményeként az I. rendű felperes javára az Mt. 82. § (4) bekezdése alapján kötelezte a felmondási időre járó távolléti díj megfizetésére az alperest. I. rendű felperes havi távolléti díja 1.800.000 forint volt, amely alapján az 55 nap felmondási időre járó távolléti díj összegét az elsőfokú bíróság úgy számította ki, hogy az 1.800.000 forint harmincad részét megszorozta 55-tel.

[24] Az elsőfokú bíróság a II. rendű felperes javára az Mt. 82. § (1) és (2) bekezdése alapján, havi 720.000 forint távolléti díjjal számítva - a legfeljebb 12 havi távolléti díj mértékét figyelembe véve - 8.640.000 forint megfizetésére kötelezte az alperest.

[25] A felperesek javára megítélt végkielégítés jogalapjaként az elsőfokú bíróság az Mt. 82. § (3) bekezdés a) pontját, annak mértékét illetően az Mt. 77. § (3) bekezdés c) pontját határozta meg.

[26] Az I. rendű felperes törvényes határidőben előterjesztett fellebbezésében a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 253. § (2) bekezdés második fordulata alapján az elsőfokú részítélet megváltoztatását kérte azzal, hogy a marasztalás összegét módosított kereseti kérelme szerint 4.714.270 forintra kérte felemelni, valamint ezen összegnek 2017. szeptember 30. napjától a kifizetés napjáig terjedő időszakra törvényes mértékű kamata, első- és másodfokú perköltsége megfizetésére kérte kötelezni alperest, továbbá kérte az elsőfokú eljárási illeték megfizetésére való kötelezése mellőzését. Arra hivatkozott, hogy tíz év munkaviszony alapján felmentési ideje 55 nap, a felmondás időpontjában alapbére 1.800.000 forint, az egy napra eső távolléti díja 85.714 forint. Számítása helyessége alátámasztására az Mt. 148. §, 149. § (1) bekezdés és a 152. § rendelkezéseire hivatkozott.

[27] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság hibás metódus alapján állapította meg a kártérítés összegét, amikor az $1.800.000 / 30 * 55 = 3.300.000$ forint képlettel számolt.

[28] Az alperes törvényes határidőben előterjesztett fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú részítélet megváltoztatást és a felperesek keresetének elutasítását kérte a rPp. 253. § (1)-(2) bekezdése alapján. Másodlagosan a fellebbezéssel támadott részítélet hatályon kívül helyezését kérte a rPp. 252. § (3) bekezdése alapján.

Kérte továbbá az I. és II. rendű felperes áfával növelt összegű perköltségben való marasztalását.

[29] Az elsődleges fellebbezési kérelmében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy az alperes azonnali hatályú felmondását több felróható magatartásra alapította. A felperesek a cég eszközeit engedély nélkül használták, a cég eszközeivel veszélyes anyagot szállítottak, az engedély nélkül szállított anyag az alperes területén nyert elhelyezést, s ennek egy része azbesztként került azonosításra. Vizsgálni kell tehát, hogy ezek a felróható magatartások önállóan megalapozzák-e az azonnali hatályú felmondásokat. Az alperes utalt arra, hogy a II. rendű felperes a peradatok szerint tudott az azonnali felmondásban terhükre értékelt tényekről.

[30] A szubjektív határidő tekintetében arra hivatkozott, hogy D.C.M. az engedély nélküli szállítások idején nem tartózkodott Magyarországon, szeptember 13-án rendelt el vizsgálatot.

[31] Az alperes érdemben arra hivatkozott, hogy a felperesek megvalósították a terhükre értékelt magatartásokat, melyek okszerűen megalapozzák a perben támadott munkáltatói intézkedést.

[32] Az alperes másodlagos fellebbezési kérelmében előadta, hogy az elsőfokú bíróság jogi indokolása téves, mert a felperesek nem törmelékszállításra kaptak engedélyt.

[33] Az alperes kiemelte, a kötelezettségszegés gyanúja nem azonosítható a kötelezettségszegésről való tudomásszerzés tényével. A munkáltatói jogkör gyakorlóját e jogköre gyakorlása során a rendeltetésszerű joggyakorlás kötelezettsége terheli, ez azt is jelenti, hogy a kötelezettségszegés gyanúja nem teszi lehetővé a munkaviszony azonnali hatályú megszüntetését. A munkáltatói jogkör gyakorlója augusztusi látogatásakor csak a kötelezettségszegés gyanújáról szerzett tudomást, melyet követően vizsgálat lefolytatását tartotta szükségesnek. Az, hogy a vizsgálat lefolytatására csak szeptemberben került sor, nem róható az alperes terhére, mert a kötelezettségszegés körülményeinek feltárásához szükséges vizsgálat elrendelése időpontja tekintetében jelentősége van az alperes szubjektív körülményeinek is, többek között annak, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója a tudomásszerzéshez szükséges tények feltárása érdekében a külföldi jogkörgyakorló akadályozottsága okán, vagy más körülményre tekintettel nem azonnal tud intézkedni.

[34] Az elsőfokú eljárásban a felperesek nem hivatkoztak arra, hogy a kötelezettségszegés feltárása során az alperes nem járt el a kellő gondossággal akkor, amikor az augusztusi magyarországi látogatását követően a felperesi kötelezettségszegés gyanúja miatt szeptember 13-án rendelt el vizsgálatot, ezért az elsőfokú bíróság részítélete más jogcímen találta megalapozottnak a felperesek keresetét, mint amelyre ők hivatkoztak. Erre csak akkor van lehetőség, ha a helyes minősítéshez valamennyi tény, bizonyíték, adat rendelkezésre áll. A

perbeli körülmények alapján az intézkedés időpontja tekintetében nem nyert megállapítást az alperes gondatlansága. Az elsőfokú bizonyítási eljárás adatai alapján megállapítható, hogy a tudomásszerzés 15 napos szubjektív határideje nem kezdődött el D.C.M. 2017. augusztus 1. és 2. napján Magyarországon tett látogatása időpontjában.

[35] Az alperes hivatkozott arra is, hogy téves az elsőfokú bíróság részítése indokolásának arra vonatkozó okfejtése is, miszerint a tudomásszerzés tekintetében nem volt jelentősége az alperesi telephelyen talált állapotokat rögzítő 2017. szeptember 29-i szakvéleménynek - mivel a kötelezettségszegés gyanúja nem ekkor merült fel. Az alperes következetes álláspontja szerint a tényállás tisztázása körében elengedhetetlen lett volna az alperes által felajánlott, elsődlegesen szakértői bizonyítás felvétele.

[36] Az alperes az I. rendű felperes fellebbezésében foglaltakra írásban tett észrevételében – tartalmát tekintve - megismételte a fellebbezésében előadottakat.

Az összecszerűség tekintetében úgy nyilatkozott, hogy az elsőfokú bíróság részítése részletesen és ellenőrizhetően tartalmazza a számítás módját, ezért az I. rendű felperes fellebbezésének elutasítását kérte.

[37] Az I. rendű felperes alperes fellebbezésére tett észrevételében korábbi nyilatkozatait fenntartotta.

Az I. rendű felperes fellebbezése kis részben megalapozott, az alperes fellebbezése megalapozatlan az alábbiak szerint.

[38] A másodfokú bíróság a fellebbezéseket a fellebbezési kérelmek és fellebbezési ellenkérelmek korlátai között, a rPp. 253. § (3) bekezdés alapján vizsgálta felül.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú eljárás során eljárási szabálysértés nem történt, a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű, vagy teljes megismétlésének, illetőleg kiegészítésének szükségessége nem merült fel. Az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben felderítette, a bizonyítékokat helyesen értékelte, az elsőfokú bíróság jogértelmezésével a másodfokú bíróság túlnyomó részben értett egyet.

[39] A másodfokú bíróságnak az alperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel elsődlegesen azt kellett vizsgálnia, hogy az alperes felperesek vonatkozásában az Mt. 78. § (2) bekezdésben meghatározott szubjektív határidőn belül gyakorolta-e az azonnali hatályú felmondás jogát. Az alperes fellebbezésében nem támadta az elsőfokú ítélet indokolásában kifejtett azon jogi érvelést, mely szerint a II. rendű felperes vonatkozásában a felmondás nem a munkáltatói jogkör gyakorlójától származik. Az alperes fellebbezésének korlátaira figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogi álláspontját ebben a tekintetben nem érinthette, nem tehetette a fellebbezési eljárás során felülvizsgálat tárgyává.

[40] Az alperes fellebbezésében helytállóan hivatkozott arra, hogy a munkavállalók vétkes kötelezettségszegő magatartásáról való tudomásszerzés, illetve a gyanú felmerülése nem azonos fogalmak. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság e két fogalmat helyesen értelmezte és használta már a tényállásban, majd a jogi indokolásban is rögzítette, hogy az alperes tulajdonosa 2017. augusztus 1-én és 2-án járt a Helység1-i telephelyen, akkor látta az odahordott földmennyiséget, ebből következően a gyanúnak már e napokon fel kellett merülnie az alperes tulajdonosában abban a tekintetben, hogy a felperesek részéről kötelezettségszegő magatartás valósulhatott meg. A munkáltató azonban 2017. augusztus 2. napjától szeptember 13. napjáig nem intézkedett a történetek kivizsgálása iránt; 1 hónap 11 nap telt el úgy, hogy a munkáltató elmulasztotta azon kötelezettségét, hogy a lehető legrövidebb időn belül intézkedjen a gyanú alapos és megnyugtató kivizsgálása iránt.

[41] Helytállóan hivatkozott a felperesek képviselője arra, hogy az azonnali hatályú felmondás rendeltetéséből következően a kötelezettségszegéstől számított legrövidebb időn belül intézkednie kell a munkáltatónak a kötelezettségszegés körülményeinek felderítésére; az idő múlása a tényállás feltárását nehezíti.

[42] A Kúria által irányított ítélkezési gyakorlat szerint az azonnali hatályú felmondásra okot adó kötelezettségszegés gyanújának felmerülését követően haladéktalanul meg kell kezdeni a körülmények tisztázását. A munkáltató eleget tett ezen kötelezettségének, amennyiben a gyanú felmerültét követően azonnal elrendeli a vizsgálat lefolytatását, de utóbb csak ennek ismeretében hozza meg a jogviszonyt megszüntető döntését (Mfv. I. 10.046/2018/5.). Amikor a gyanúok felmerülését követően csak hét nap elteltével intézkedett a munkáltatói jogkörgyakorló a vizsgálat elrendelése iránt, nem tekinthető intézkedése határidőben megtörténtnek (Mfv.I.10.206/1994). Az azonnali hatályú felmondás esetén a tizenöt napos szubjektív határidő betartásának elmulasztását eredményezi, ha a körülmények kivizsgálását a munkáltató haladéktalanul nem kezdi meg, a vizsgálat eredményéről a munkáltatói jogkör gyakorlóját nem értesíti (Mfv. I. 10.129/2018/4.).

[43] A fent részletezettek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az I. és II. rendű felperesek vonatkozásában indokolatlanul hosszú idő telt el a gyanú felmerülése és a munkáltató ennek tisztázásához szükséges intézkedésének megtétele között, ezért az alperes a szubjektív határidőt elmulasztotta.

[44] Az alperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel itt utal arra a másodfokú bíróság, hogy a munkáltató egyetlen, a felperesek terhére értékelt magatartás tekintetében sem tett kellő időben intézkedést a kivizsgálás iránt, ezért a fellebbezésben megalapozatlanul hivatkozott arra az alperes, hogy valamennyi általa kifogásolt felperesi magatartást külön kell vizsgálni és külön vizsgálandó mindegyik tekintetében a szubjektív határidő is.

[45] Szintén megalapozatlanul hivatkozott az alperes arra, hogy „a tulajdonosok a saját rendszerük szerinti működés keretei között haladéktalanul intézkedtek a vizsgálat elrendelése iránt”, továbbá, hogy „alperes szubjektív körülményei” (a külföldi jogkörgyakorló

akadályozottsága) nem hagyhatók figyelmen kívül abból a szempontból, hogy nem tudott azonnal intézkedni a vizsgálat lefolytatása iránt. Alperes az irányadó tényállás szerint 2017. szeptember 13-án rendelte el a vizsgálatot, felpereseket ekkor függesztette fel, majd ezt követően látta el alperes megbízása alapján T.P az ügyvezetői feladatokat. A peradatok szerint 2017. augusztus 2. napja és 2017. szeptember 13. napja között alperes a rendelkezésére álló információkhoz képest semmilyen további releváns ismeret birtokába nem jutott és nem hivatkozott olyan akadályra, mely a 2017. szeptember 13. napján és azt követően meghozott intézkedések meghozatalában gátolta volna 2017. augusztus 2. napján, illetve az azt követő tizenöt napon. Önmagában az a körülmény, hogy D.C.M. ebben az időszakban személyesen nem tartózkodott Magyarországon, megalapozottan nem indokolja a késedelmes intézkedést, mert az Mt. 78. § (2) bekezdés rendelkezései ezt nem engedik.

[46] Itt utal arra a másodfokú bíróság, az alperes fellebbezésében alaptalanul sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az alperes által a Kft3-tól beszerzett szakvéleményt, ugyanis a szóbanforgó szakvélemény a perbeli azonnali hatályú felmondások meghozatalát követően készült.

[47] A munkaviszony rendkívüli felmondással azonnali hatállyal vagy az intézkedést követő, a törvényben meghatározott határidőn belül szüntethető meg az arra okot adó magatartás esetén. Ha a perben kétséggé válik, hogy a munkáltató a törvényben előírt határidő betartásával szüntette-e meg rendkívüli felmondással a munkavállaló munkaviszonyát, e kérdést a bíróságnak a felmondás tartalma érdemi vizsgálatát megelőzően kell tisztáznia (BH1996.561.). Tekintettel arra, hogy a keresettel támadott azonnali hatályú felmondások mindkét felperes tekintetében formai okból minősülnek jogellenesnek, az elsőfokú bíróság helytállóan nem vizsgálta érdemben a támadott munkáltatói intézkedések indokolásának megalapozottságát.

[48] Az I. és II. rendű felperesek vonatkozásában egyaránt megállapítható, hogy az alperes a jogviszonyok megszüntetésére vonatkozó intézkedéseit 2017. szeptember 26. napján az Mt.78. § (2) bekezdésében írt szubjektív határidőn túl, elkésztetten gyakorolta.

[49] Az alperes fellebbezését illetően megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az azonnali hatályú felmondások indokolását a másodfokú bíróság sem vizsgálhatta érdemben, mivel alperes azáltal, hogy az I. és II. rendű felperesek tekintetében a szubjektív határidőt elmulasztotta, illetve a II. rendű felperes tekintetében a munkáltatói jogkört nem az arra jogosult gyakorolta, olyan, az azonnali hatályú felmondásokat jogellenessé tevő formai hibákat vétett, melyek miatt azok érdemi vizsgálatának nem volt helye.

[50] A fent kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság az I. rendű felperes fellebbezése tekintetében az alábbiakat állapította meg.

Az I. rendű felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság által megítélt kártérítés, a felmondási időre járó távolléti díj összege meghatározásának jogszerűségét vitatta, amellyel a másodfokú bíróság részében egyetértett. A távolléti díj számítására valóban az Mt. 148. § rendelkezései irányadók és az Mt. 82. § (4) bekezdés rendelkezései értelmében kártérítésként a felmondási időre járó távolléti díj illeti meg az I. rendű felperest.

[51] A felmondási idő naptári napokban meghatározott időszak, míg a távolléti díj a munkanapokra járó díjazás. Az 55 nap felmondási idő az azonnali hatályú felmondást követő naptól számított 55 naptári nap, mely az adott időszakban 39 munkanapot foglalt magában. A másodfokú bíróság elfogadta az I. rendű felperes által számított 85.714 forint napi távolléti díj összegét, amely a havi alapbér és a havi munkanapok hányadosaként került meghatározásra. Ezt figyelembe véve állapította meg a jogellenes munkaviszony megszüntetéssel összefüggésben okozott kár összegét ($85.714 \cdot 39 = 3.342.846$) az Mt. 82. § (4) bekezdése alapján, az irányadó felmondási időre járó távolléti díjnak megfelelő összegben. Ezt meghaladóan az I. rendű felperes igénye megalapozatlan, mivel munkanapra számított távolléti díj alapulvételével naptári napokra vonatkoztatva kívánta érvényesíteni kárigényét. Erre való tekintettel részben megváltoztatta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság részítéletét.

[52] A másodfokú bíróság az I. rendű felperesi és az alperesi fellebbezést az rPp. 253. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el és az elsőfokú bíróság részítéletét az rPp. 253. § (2) bekezdés második fordulata alapján részben megváltoztatta.

[53] Fentiek alapján a másodfokú bíróság a perköltség viselési kötelezettséget az elsőfokú illeték vonatkozásában úgy módosította, hogy az I. rendű felperes pernyertességének aránya 42.846 forint alapulvételével megnőtt, melynek illetéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján 2.570 forint, ezért az I. rendű felperes által fizetendő illetéket 82.856 forintra mérsékelte és az alperes által fizetendő illetéket 718.970 forintra felemelte.

[54] A másodfokú eljárásban az I. rendű felperes az Itv. 39. § (1) bekezdés második fordulata alapján a vitássá tett 1.371.424 forint követelésrész tekintetében pervesztes lett, ezért 109.714 forint feljegyzett fellebbezési illetéket köteles megfizetni.

Az alperes fellebbezése tekintetében teljes egészében pervesztes lett, ezért 19.542.846 forint alapulvételével 1.563.428 forint feljegyzett fellebbezési illetéket köteles megfizetni.

[55] A másodfokú bíróság az eredménytelenül fellebbező alperest kötelezte a rPp. 78. § (1) és (2) bekezdés, a 79. § (1) bekezdése, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján a felperesek ügyvédi munkadíjból álló perköltsége megfizetésére, amely áfát nem tartalmaz.

Győr, 2020. október 6.

Dr. Bartus Erika sk.
sk.

Dr. Mózsai Gábor sk.

Dr. Drescher Katalin

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

